

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі у зв'язку із нестабільністю економічної системи спостерігається постійна збитковість вітчизняних суб'єктів господарювання. Вітчизняна практика управління фінансово-економічною діяльністю підприємств свідчить, що однією з найбільш поширених причин виникнення фінансової кризи і банкрутства господарюючих суб'єктів є відсутність ефективної системи управління фінансовою безпекою. На вирішення цієї актуальної проблеми спрямована значна кількість наукових розробок. Проте управління фінансовою безпекою підприємства є досить новим напрямом наукових досліджень і єдиного підходу до управління нею ще не сформовано.

Для кожного підприємства дуже важливо створити ефективну політику управління його фінансовою безпекою, розробка і реалізація якої дозволить підвищити ефективність прийняття управлінських рішень стосовно формування та використання фінансових ресурсів, а також, в свою чергу, забезпечити допустимий рівень фінансової стійкості та платоспроможності, що є обов'язковою умовою забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку.

Систему управління фінансовою безпекою можливо визначити як сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих складових фінансово-економічного управління, яка складається з двох підсистем - управляючої та керованої. З одного боку, елементом управління фінансовою безпекою підприємства є суб'єкт управління (тобто підсистема, що управляє), а з іншого боку - об'єкт (тобто підсистема, якою управляють).

Сучасна практика фінансового менеджменту дозволяє виділити три основні групи суб'єктів управління фінансовою безпекою підприємства - власників підприємства, менеджерів широкого профілю та функціональних фінансових менеджерів, сукупність організаційних структур управління.

Об'єктами управління є фінансово-економічна діяльність підприємства, фінансово-економічні відносини та процеси, які стосуються реалізації фінансово-економічних інтересів підприємства.

Система управління у сфері забезпечення фінансової безпеки підприємства формується на основі поставленої мети. У економічній літературі не існує однозначних поглядів науковців з приводу формулювання мети управління фінансовою безпекою підприємства. В результаті проведеного дослідження можна виділити наступні підходи:

- метою управління фінансовою безпекою підприємства є створення необхідних фінансових передумов стійкого зростання підприємства в поточному і перспективному періодах (І.А. Бланк);
- метою управління фінансовою безпекою підприємства є забезпечення ефективного використання ресурсів підприємства під впливом зовнішніх та внутрішніх загроз (М.Ю. Погосова, В.С. Лебедева);
- метою управління фінансовою безпекою підприємства є досягнення високої фінансової стійкості підприємства та захист його фінансово-економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх факторів впливу для забезпечення стійкого розвитку в довгостроковому перспективному періоді (І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко).

Отже, для реалізації ефективної політики управління фінансовою безпекою підприємства необхідним є чітке визначення мети та плану дій щодо формування та забезпечення стабільного фінансового стану підприємства як в поточному, так і в перспективному періодах та вчасного реагування на можливі зовнішні та внутрішні фактори, що можуть негативно вплинути на його безпеку.

Підходи науковців щодо визначення етапів реалізації політики управління фінансовою безпекою є також неоднозначними. Так, І.О. Бланк виділяє наступні етапи управління фінансовою безпекою: інформаційне забезпечення, оцінка рівня фінансової безпеки та планування; М.Ю. Погосова, В.С. Лебедева - забезпечення інформаційної бази, організація управління та аналіз рівня безпеки; І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко - аналіз рівня безпеки, планування та контроль.

В результаті вивчення та узагальнення поглядів науковців щодо етапів політики управління фінансовою безпекою підприємства, на нашу думку, доцільно виділити наступні:

- 1) Забезпечення інформаційної бази;
- 2) Організація управління;
- 3) Оцінка рівня безпеки;
- 4) Планування комплексу заходів щодо запобігання загроз;
- 5) Контроль за виконанням заходів з формування фінансової безпеки (див. рис. 1).

Отже, виходячи з того, що при формуванні політики управління фінансовою безпекою підприємства можуть ставитись різні цілі, то і запропоновані етапи політики управління будуть мати різне змістове наповнення.

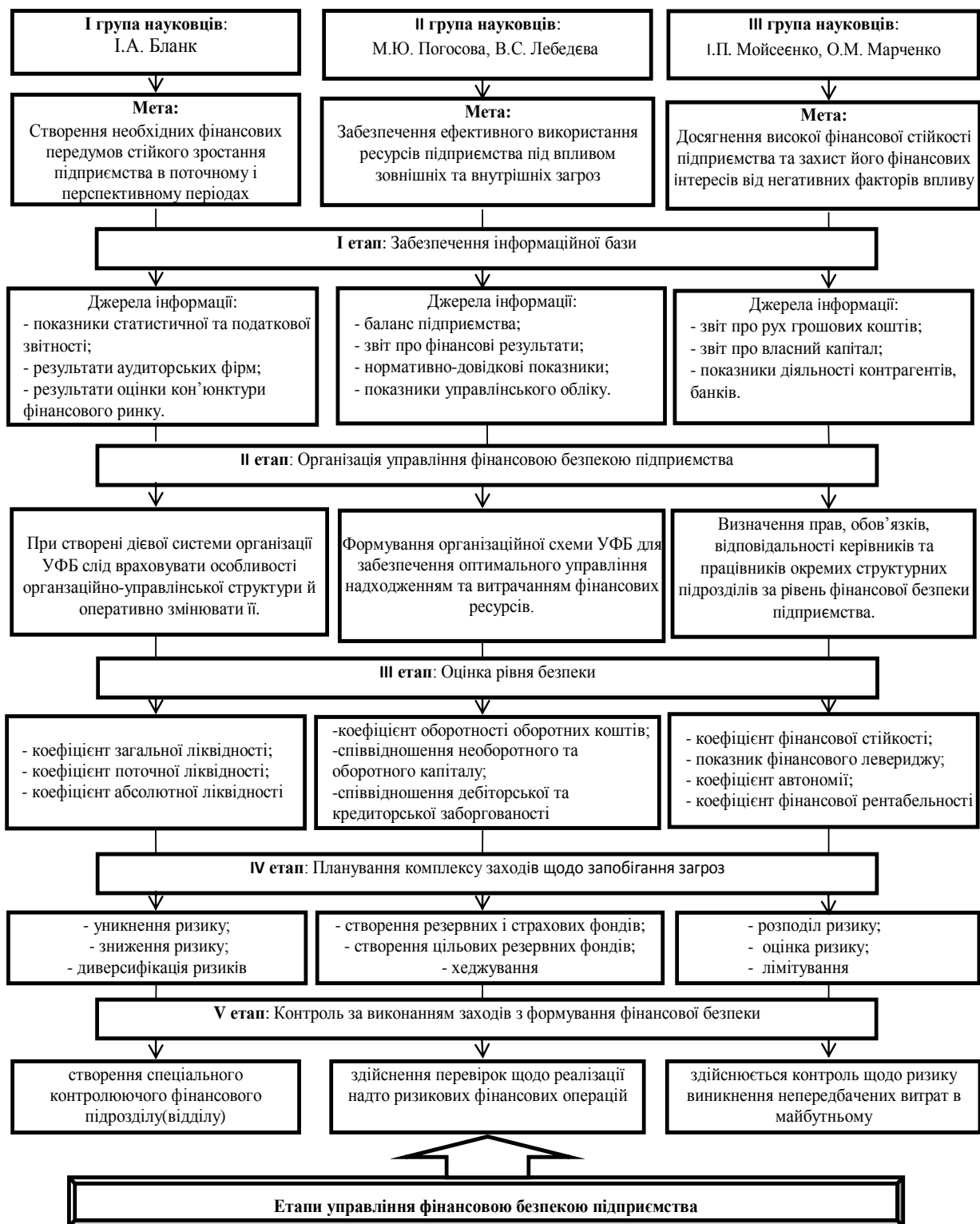

Рис. 1. Етапи політики управління фінансовою безпекою підприємства (узагальнено автором)

АНАНЧЕНКО Анастасія Олегівна – студентка, Житомирський державний технологічний університет

Наукові інтереси: управління фінансовою безпекою підприємства, фінансовий менеджмент.

E-mail: aaaanast@mail.ru

Телефон: (093)765-71-90